

MŪSU Pietuva

Jornal Lituanos «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSÁVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S:
AV. ZELINA, 515 - C. POSTAL 4118
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 15,00

NR 663 (11)

SÃO PAULO — BRASIL — 1962 M. KOVO MĖN. — MARÇO 31 D.

XV METAI

Pavergtųjų Tautų Atstovai Vasingtone

Norėdama išsiaiškinti dėl JAV politikos gairių, Pavergtųjų Tautų Seimo vadovybė, kurią sudaro visų Seime dalyvaujančių delegacijų atstovai (Lietuvai atstovauja V. Sidzikauskas), kovo 12-15 d. d. lankėsi JAV Valstybės Departamente, pas senatorius ir kongresmanus ir įteikė Seimo memorandumą. Pageidauta, kad vakarai nusiginklavimo ar Berlyno klausimų sprendimo neatjungtų nuo europinių problemų visumos ir jokių

gestu nepripažintų Sovietų Sąjungos užgrobumą. Be to, kad JT pilnatyje būtų iškeltas ir sovietinio kolonializmo likvidavimas Valstybės Paskretorius p. e. A. Johnson patikino Seimo atstovus, kad pavergtosios Europos klausimas tebėra gyvas ir tinkamu laiku bus iškeltas. Jis taip pat pritarė Seimo memorandumo minčiai dėl sovietinio kolonializmo kėlimo Jungtinėse Tautose.

E.

Lietuvius Tremtinius Sovietai Naudoja Atominiam Eksperimentams

Sovietai bandymams naudoja žmones, panašiai kaip naciai koncentracijos stovyklose

Slaptais keliais iš Sibiro mus pasiekė tikra informacija, kad Sovietai savo eksperimentams naudoja gyvus lietuvius tremtinius Sibire, kaip kitado naciai bausiose Dachau ir Stuthof koncentracijos stovyklose

Iš vieno lagerio Sibire bu-

vo sunkvežimiais išvežta grupė kalinių jų tarpe ir lietuvių. Jiemas buvo uždėtos dujakaubės ir įsakyta nejudant stovėti. Po kai kurio laiko visi išgirdo baisų sprogimą iš aplinkybių atrodo, kad tai buvo atominis sprogimas ir gyvi kaliniai buvo panaudoti

Sienos, ruošiami spaudai su misijomis ir rekolekcijomis T. Markaitis yra aplankęs daugelį parapijų ir vienuolynų Š. Amerikoje ir Kanadoje.

Kaip kompozitorius T. Markaitis yra jaunimui pažįstamas savo Mišiomis «Prieš Tavo Altoriaus» iš didesniųjų jų kūrinių pažymėtini: 1 religinė oratorija, vardu «Kančios Naktis», kurią išpildė «Dainavos» ansamblis 1958 metais 2 kantata «Vilties Varpai», 3. Smuiko Sonata in D major (Tampa 1960), kurią pirmą kartą išpildė, o paskiau užreklamavo, tarptautiniai žinomas smuikininkas virtuozas Francois D'Albert kuri jau buvo grojęs per Chicago, New York, Montreal, Toronto, Zuerich ir Tokyo radijo stotis iš paskutiniausiu kūrinių kūrinių minėtini: Piano Sonata in A flat Major (Tampa 1962) ir «Trys Šokiai», poema simfoniniam orkestrui. T. Markaitis priklauso International Society for Contemporary Music ir Florida Composers League.

Nuo 1961 metų balandžio mėnesio T. Bruno Markaitis paskirtas lietuvių jėzuitų vyresniuoju Šiaurės ir Pietų Amerikoje. Jis aplankė S. Pauly gyvenančių misijonierių T. Joną Bružiką ir kovo 30 d. išvyko aplankyti Urugvajuje esančius lietuvių jėzuitus.

— JĖZUITAS TĖVAS BRUNO MARKAITIS, muzikas kompozitorius, gimęs Lietuvoje 1922 metais. Aukštuosius mokėsi Šiaurės Vokietijoje Italijoje, Anglijoje ir Šiaurės Amerikoje. Kunigu pašventintas 1948 metais Wythrop College Oxfordshire, Anglijoje Kompoziciją studijavo pas pasaulinio garso kompozitorių Alexander Tcherepnin ir plačiai žinomą muziką Dr. Bernard Dieter

Nuo 1950 metų T. Markaitis gyvena Š. Amerikoje ir vadovauja Lietuvių Katalikų Radijo Valandėlei Čikagoje. Straipsniais yra bendradarbiavęs «Britanijos Lietuvių», «Draugas», «Žvaigždėje» ir «Laiskuose Lietuviams». 1957 metais parašė filosofinio religinio turinio knygą, vardu «Sirdie-Gelmė». Antroji knyga, to paties turinio, vardu «Tiltai ir

Ketvertis Milijono Maskvos Agentu

Pagal iš Suomijos gautus pranešimus, patirta, kad saugumo komitetas (KGB) Maskvoje savo pajūnams pasiuntęs slaptą raštą — iš jo paškėjo, kad Maskva neslepia vakarų kraštuose turinti ketvirtį milijono agentų Kaišpioažo mokyklas baigs daug naujų auklėtinių šis skaičius numatomas dar padidinti. Sovietinis saugumo komitetas pasisakė, kad jo agentai Vakaruose, esą, veikia gerai užsimaskavę kaip turistai, pasiuntinių personalas, žurnalistas, įvairių delegacijų nariai, technikai, keliautojai prekybos reikalais ir pan. Jie turi pakankamai pinigų ir įvairių techninių priemonių, be to, jie gerai, be jokio akcento esą apvaldę ir paskirų kraštų kalbas. Nors su vietos komunistais nepasirodo viešumoje, tačiau su jais palaiko artimus ryšius.

KGB paskelbtais duomenimis saugumo organai sovietuose susiranda sau talkininkų — laisvu noru ar ir be jo — turistų ir kt reikalais atvykusių į Sovietų Sąjungą tarpe. Kiekvienam agentui nus-

žiauriems bandymams — kaip spinduliai paveikia organizmą.

Tame bandyme dalyvavusiems kaliniams buvo prigrąžinta, kad, jei nors vienas iš jų prasitars apie tą įvykį, bus visi išžudyti

Kaliniai iš anksto jautė, kad yra vežami tiems bausimams eksperimentams ir vienas iš jų savo artimiesiems į Ameriką

taitytas paskiras žinių lapas apie jo pinigines, ūkines sąlygas ir silpnąsias puses, kurios įgalintų prieš agentą panaudoti spaudimą. Pagal naujosios sovietinio saugumo metodus, daugiau atliekama naudojantis asmeniniais kontaktais, kaip palaikant ryšius per tarpininkus Pastaruoju metu žymiai mažiau naudojasi radijo ryšiais, nes prieš sovietinį špionąžą kovoją kraštai sugeba išsiaiškinti bangų ilgus, siunčiamus šifrus. Daug reikšmės turį vad. kontroliniai agentai — jie išgelbsti į pavojų pakliuvusius agentus.

Pagal saugumo komiteto duomenis, geriausiai veikia kontr. žvalgyba JAV-se, D. Britanijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Švedijoje ir Šveicarijoje. Tuose kraštuose KGB talkininkai turį veikti ypatinai atsargiai. Su ketvirtėio milijono armija sovietinė žvalgyba Vakarų agentų skaičių pralenkia bent dešimteriopai ir visvien dar laikoma, kad tą santykį tenka gerinti «talkos stovyklos» kraštų naudai.

Alta

įstengė slapta išsmugelioti laišką, rašydamas: mus išveža... Jeigu iš manęs nebegausite laišku, tik pasimelskite už mane. Žinokite, kad manęs jau nėra gyvųjų tarpe.

Tai bausius sovietinio barbarizmo pavyzdys, tie faktai dar labiau atskleidžia, kodėl sovietai jokiū būdu neįsileidžia tarptautinės kontrolės atominų ginklų srityje

«Draugas»

Kariuomenė Nusalino Argentinos Prezidenta

Argentinos prez. A. Frondizi nesutikus atsisakyti iš pareigų, kariuomenė jį nušalinė. Jo vieton pakvietė senatę pirmininką JOSÉ MARIA GUIDO

Kodėl Argentinos kariuomenė nenori prez. Frondizi? Jį kaltina 1958 m. prieš rinkimus padarymu slaptos sutarties su peronistais, kurie rinkimų metu balsavo už Frondizi. Išrinktas prezidentas buvo pažadėjęs peronistų partijai laisvę. Šiais metais, kovo m 18 d. peronistai jau laisvai dalyvavo rinkimuose. Kariuomenė taip pat negalėjo užmiršti prez. Frondizi pasakytos kalbos praėjusiais metais gruodžio mėn., atidarant tiltą tarp Brazilijos ir Argentinos. Toji kalba buvo nuspal-

vinta Fidel Castro politikai palankumu. Be to aukštuose vyriausybės postuose sėdėjo peronistams simpatizuojantys valdininkai. Kariuomenė pasi ryžo vieną kart visiems laikams susitvarkyti su peronizmu ir komunistu.

— PRANCŪZJA praktiškai nutraukė santykius su Rusija. Iš Paryžiaus įsakė išvažiuoti Sovietų Rusijos ambasadoriui, o iš Maskvos atšaukė savąjį. Priežastis — Kremlius kišimasis į Arželijos reikalus. Santykiai nutraukti kol kas tik «de facto», bet ne «de jure».

— GENEVOJE nusiginklavimo reikalai dar vis tebestovi mirties taške. Rusai nenori

sutikti, kad kontrolės komisija galėtų patikrinti, ar susitarimas tikrai vykdomas.

— GUBERNATORIUS CARVALHO PINTO ir JANIO QUADROS nesutarė dėl bendro kandidato į gubernatorių. Draugystė dingo. Janio yra opozicijoje prieš gubernatoriaus kandidatą. Janio ir nori būti kandidatu.

— KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ S. Paulo estado atstovų suvažiavimas kovo m. 25 d. pasisakė už José Bonifácio Nogueira kandidatūrą.

— BRAZILIJOS PREZ. J. GOULART, balandžio 3 d. išskrenda su oficialiu vizitu į JAV. Šiam vizitui pridudama daug reikšmės. Tikimasi dar labiau sustiprinti Š. Amerikos ir Brazilijos santykius.

— SIRIJOJE kariuomenė be šuvis ir kraujo praliejimo nuvertė vyriausybę. Naujoji vyriausybė yra griežtai prieškomunistinė ir vakarų politikai palanki.

— KOMUNISTINĖJ KINIJoje grįžta prie kapitalizmo. Ir čia nuosavybės panaikinimas žemės ūkį privedė prie bankroto. Dabar vyriausybė stengiasi gražinti kaimiečiams žemę. Šios žemės negalės parduoti, bet tik ją naudoti. Už auginti produktai bus augintojo. Juos galės parduoti kur ir kada norės.

— EKVADORO kariškių dalis reikalauja, kad prezidentas Carlos Julio Arosemena pašalintų darbo ministrą Juan Isaac Lovato ir eilę baldininkų; palankių komunistams. Priešingu atveju reikalaus prezidento atsistatydinimo «sveikatai pataisyti». Prezidentas sako, kad jis laikysis konstitucijos ir nekryps į kraštutinumus.

— Į Rio de Janeiro atvyko 19 Kubos piliečių kurie bavo pabėgę į Argentinos ambasadą. Kai Argentina nutraukė su Kuba diplomatinis santykius, juos globoti perėmė Brazilijos diplomatinė įstaiga. Gavus iš Kubos vyriausybės leidimą, jie buvo perkelti Brazilijon. Jų tarpe yra įvairių profesijų, pavyzdžiui advokatų ir batsiuvų, Advokato Ginebra Martinez pareiškimu, Kuba skęsta kraujuje, ašarose, bado, mirtyje. Maisto produktų labai dedelis trūkumas.

NEŠVYŽIUS KADAIŠE BUVO SVARBUS KULTŪROS CENTRAS LIETUVOJE

Puikiausi rūmai Lietuvoje 18-tam šimtmečiuje buvo kunig. Radvilų Nesvyžiuje. Tie rūmai, apsupti iš trijų pusių ežerais, turėjo 12 salių, kuriose buvo sutalpyta neišpasakyta daugybė meno kūrinių, ar ti dviejų šimtų kambarių. Iždinė su krūvom brangenybė.

Kuomet karalius Stanislovas Augustas 1784 metais vyko į Gardino seimą, tai jis išreiškė pageidavimą sustoti Nesvyžiuje. Kunig. Karolis Radvila pasibiko jį iškilmingai sutikęs Stanislovą Augustą jis pareiškė: «Nesvyžiaus karalius sveikina Krokuvos monarchą.»

Tais laikais ir anksčiau, kunig. Radvilai laikė savo Lietuvos valdovais ir mažai paisė lenkų Jų buveinė Nesvyžiuje buvo antroji po Vilniaus Lietuvos sostinė.

Nesvyžiuje buvo sukrautas ir Lietuvos istorinis archyvas su daugybe svarbių dokumentų, kuriuos vėliau maskoliai užgrobė ir sunaikino.

1568 metais ten buvo įrengta spaustuvė, kurioje buvo paruošiamos dvasinio turinio knygos, pirmoje eilėje Biblijos, o paskiau ir įvairūs literatūros veikalai. Ten viduryje 18-to šimtmečio buvo pradėtas spausdinti laikraštis ir įkurta didžiulė biblioteka.

KAS ĮVYKSTA PASAULYJE PER VALANDĄ

NEW YORK. — Jungtinių Tautų duomenimis, visos žemės gyventojai kas valandą išgeria 50 000 000 puodelių kavos, suvalgo 70 000 000 svarų duonos, 52 000 000 svarų bulvių ir skaito 60 000 000 laikraščių. Apskaičiuota, kad kas valanda gimsta visame pasaulyje 5 500 kūdikių ir kas valanda miršta 4 700 žmonių; per tokį pat laiką 1 000 porų susituokia.

ŠIŪKSLĖSE IEŠKO MAISTO

Du šveicarų studentai Richard E. Gut ir Ernest Aebi, keliaudami ap ink pasaulį, gavo leidimą aplankyti Kiniją. Praleisdami raudonojoje Kinijoje mėnesį laiko, aprašo savo išspūdžius. Pagal jų aprašymą pasidaro išspūdys, kad iš visų lankytų 38 kraštų Kinijoje buvo skurdžiausiai apsirengę žmonės. Beto matėsi kinų moterys besirausiančios atmatose, tikėdamos surasti ko nors valgomo. Jei atrasdavo gabalėlį maisto, dėdavosi į krepšį ir keliaudavo toliau. Ir tokių reginių pasitaikė ne vienas, bet daugybė.

IŠ SIBIRO TREMTIES

Prieš Kalėdas iš Sibiro atėjo vienos lietuvės laiškas, kuris šiaip prasideda: «nieguotą naktį, tarp ledų ir grietėčiausio neturto, gimė ir tarp mūsų Tvirtelio Kūdikėlis. Jis gimė mūsų širdyse, kurios nėra palaužtos nei skausmo, nei šviesesnės ateities ilgeio.

Praeitą sekmadienį turėjome didelę paguodą: po 10 metų pirmą kartą matėme savo tautietį kunigą. Jis, kaip ir mes, skausmingu keliu atvyko į sunkius prievartos darbus. Jis, žinodamas savo pareigas, atėjo ir pas mus, norėdamas pagosti mūsų dvasią. Jis dirba miške su mūsų vyrais ir eina klebono pareigas. Jis daugeliui porų tik dabar suteikė Bažnyčios palaiminimą».

DRĄSUS LAIŠKAS

Komunistų laikraštis «Tiesa» gavo iš vienos lietuvaitės laiška, kurį paskelbė 1960 XII. 22, kad galėtų pakritikuoti: «Esu katalikė. Nuo pat kūdikystės mano gyvenimas yra surištas su religija ir Bažnyčia. Galėsiu man duoti visus įrodymus, kad Dievo nėra, bet mano tikėjimas nebus pajudintas, ir jei būtų reikalo, geriau pasirinkčiau paaugoti savo

VĖJAVAIKIŠKAS VĖJAS

Vėjas atrunkščia iš Baltijos
Siausdamas, siausdamas,
Šiausdamas, lauždamas,
Raudamas, nešdamas,
Vejamas, gaudomas..

Ei tai valia, tai valia, tai valia.
Milijonas valių.
Nesušvilps — negaliu.
Nei krypties, nei kelių,
Kur pasuks — te valia.

II

Malūnas keturiais sparnais
Tuščia jų
Pabandė — triokšt.
Pakaks dviejų.
Klojimas klūpčioja girtas,
Sušiaušė šiaudus.
Po kiemą gaidį gaudu.
Sodas kojose nebetvirtas.
Blaškos ir čiaudo.
Pavirto pirtis
Nusviro svirtis.
Varnai sparno trūksta, —
O vėjas dūksta.

Ei, sumauros, sumauros, sumauros...
Dar nematėt tikros jės audros...
O nei žemės, nei dangaus,
Vėjo niekas nepagaus,
Vėjas už, vėjas gaus,
Nušvilps — negaliu,
Nei krypties, nei kelių —
Kur pasuks — te valia.
Ei tai valia, tai valia, tai valia
Milijonas valių.

gyvybę, nei prarasti savo tikėjimą».

«Tiesa» redakcijos vardu taip atsako: «Keista, jūs esate 20 metų giliai tikinti mergaitė, o aš esu 50 metų ir esu bedievis. Atrodo, kad tarp mūsų nėra nieko bendra: jaunystė ir senatvė, religija ir bedievytė, ugnis ir vanduo. Ar yra galima, kad mes kada galėtume rasti bendrą kalbą?..» Ir užbaigia: «Ateis

diena, kurioje jūs galvosite, kaip ir aš».

Iš to trumpo fakto jau matome, kokia mūsų brolių lietuvių padėtis tėvynėje ir kaip yra sunku grumtis su bedievišku komunizmu. Bet tikėjimas Lietuvoje nėra palaužtos Jokios schizmos ir tautiškos komunistinės «bažnyčios» jų neatitraukė nuo tikro tikėjimo. Tik mes čia už sienyje nepalūžkime ir nemai

Snieckus pripažįsta — ir pas mus netvarkoje

Kelia nesėkmę žemės ūkyje, pasižada pasitaisyti..

Maskvoje įvykusiame komunistų partijos plenume kalbėjęs Lietuvos komunistų pirminis sekretorius A. Snieckus, išskleidė jo nuomone teisingą Chruščiovo kritiką Lietuvos adresu dėl «nepakankamai naudojamos didelės galimybės didinti žemės ūkio produktų gamybą». Savo kalboje («Tiesa», 57 nr.) A. Snieckus nurodė tokius duomenis: per trejus pirmuosius septynmečio metus (1959, 1960, 1961) mėsos supirkimas Lietuvoje padidėjo 63%, pieno 31%, kiaušinių 48%. 1961 m. blogiausia padėtis buvo vieni su pieno pardavimo planu — Lietuvos partinis varovae turėjo pripažinti, kad tas planas įvykdytas... ne visiškai

Padėtis žemės ūkyje mažai progresuoja visoje Sov. Sąjungoje, ji pašlijusi ir Lietuvoje. Kas daroma padėčiai atitaisyti? Čia ir vėl leiskime paaiškinti pačiam Snieckui. Pagal jį, ypatingas dėmesys skiriamas karvių skaičiaus didinimui — jų skaičius 1961 m. padidėjęs 10%. Šimtui ha naudmenų šiais metais tikimasi turėti daugiau kaip 10 karvių. (M. Gregorausko duomenimis 1959 m. karvių buvo daugiau — E).

Nepaisant, kokios nebūtų dedamos pastangos, nežiūrint, kad gyvulininkystės produktų gamyba padidėjusi, tai... visvien partija, Snieckaus lūpmis, išsijuoosusi bara daugelį kolchozų ir sovchozų. Jie kalti, kad vis nedidėja mėsos, pieno ir kiaušinių gamyba.

(pabaiga 3 pusl.)

nykime savo tikėjimo, kaip rūbo, persimesdami į visokias schizmas.

T. Angelaitis

Už Tėvyne ir Gyvybę

— O Jurgiui dar mandriau išėjo. Jis buvo areštuotas ir vedamas į NKVD namus. Vairganto prospekte Jurgis, apsidairęs, tik šast ir griebęs su rangė enkavedistą. Po to paleido upėn. Be žado vyrukas pas mane atbėgo. Baisiausiai išsigandęs buvo, kad žmogų užmušęs. Raminau, kiek galėčiau. Dabar slapstosi. Būtų reiki kalinga sužinoti, ar anas enkavedistas atsigavo, ar jau... Jei anas dar gyvas, tai Jurgiui reikia kur toliau bėgti. Juk jeigu įkliūtų — baigta. Aš tuo reikalu ir pas jus atvykau. Juk dabar be reikalo pas kunigą nevaikšto niekas. Jūs turite pažinčių su gydytojais.

— Na?

— Jeigu anas enkavedistas nebeatsigavo, tai jį turėjo nugabenti į ligoninę skrodimui.

Ar negalėtumėte pasiteirauti. Tik Jurgis tepasilieka paslaptę. Tegū niekas apie tai be mudviejų nežino. Jeigu sužinotų enkavedistai, kad mes tai žinom, tai ir mums būtų blogai.

— Gerai, sužinoti galėsiu.
— Labai dėkui.

Sekantį vakarą kunigas apsilankė pas gydytoją Gudaitį. — Kad jau ir užmiršai mus, kunigėli, — kalbėjo pasitikdama Gudaitienė. — Dabar tu rėsite pabučiuoti pečių. Juk ar tik ne trečia savaitė, kaip jūsų nematėm.

— Kažin? Ar gi jau ir bažnyčią nebeatelnate? Jei bažnyčioje buvote, tai galėjote matyti.

— Na, bažnyčia, tai nesiskaito. Prašom pas mus, arbatos išgersim.

Gerdami arbatą spėliojo, kad da bolševikai apleis Lietuvą.

— Žinai ką, pone gydytojau? — užklausė kunigas gydytoją, kuris palydėjo koridoriuje išeinanti. — Ar žiommis dienomis į ligoninę nebuvo atgabenta lavonų?

— Vienas buvo, bet greit buvo išvežtas. Po kelių valandų atvyko NKVD mašina ir išsivežė. Kalbėta, jog lavonas rastas paupėje.

— Gerai. Aš tiek ir tenorėjau sužinoti. Sudiev! Laikykites!

Gydytojas kunigo neklausė, kam jis klausinėja apie lavonus. Jis gerai žinojo, jog kunigas turi įvairių paslaptių. Jeigu pats kunigas apie tai nieko nepasakoja, tai, matyt, ir negali.

Sekantį dieną apie enkavedisto mirtį žinojo mokytojas ir Jurgis, kuris dabar galėjo kiek laisviau atsikvėpti. Jurgis vėl pradėjo lankyti mokyklą.

Revoliucijos šventės minėjimas buvo «pasisekęs».

T. Angelaitis

Kunigo Pagrobimas

— Alio! Alio! Vaclovai!
— Aš
— Einam?! Susitinkam prie laikrodžio. Gerai?!

— Gerai, išeinu tuoj.
Kunigas Vaclovas padeda telefono triubelę, apsisvelka paltą su žieminiu kalnieriūmi. Kailinių jaunas kunigas, dar neturėjo. Paprasto kailio kalnieriūsius rudeninį paltą padarė tikru žieminiu rūbu.

Tuo pat laiku pasivaikščiojimui ruošėsi kunigas Tadas Nusvilko sutana, paėmė švarkelelį, kurį pasisūdinė prieš metus, kai važiojo į užsienį. Viršų užsivilko trumpus rudus kailinukus. Tie kailinukai buvo siūti žiemos sportui — čiuo žimui. Paprastu laiku kunigas būtų jų ir nenešiojęs. Bet dabar, bolševikmetyje, jie labai tiko. Dar pilka eiviliška kepurė kunigą padarė tikru gimnazistu, einančiu prie laikrodžio

susitikimui.

Miesto tikintieji žinojo tų dviejų kunigų draugystę. Abu jauni, veiklūs, idealistai, sutinką metoduose. Pradžioje jie abu buvo vienoj parapijoj. Vėliau Tadas persikėlė į kitą. Bet draugystė nenutrūko. Dažnai jie susitikdavo pasivaikščiojimui, daugelio dalykų aptarimui. Pasitarimų reikalas padidėjo, bolševikams į Lietuvą atėjus. Dažnai, kaip ir šį kartą, telefonu susitarda vo susitikti. Dabar jau buvo keleta dienų praėję, kai paskutinį kartą matėsi. O įvykių buvo daug. Tik ką buvo po Vasario 16 d. Tos šventės iš vakarėse pas Vaclovą klebonijoje ir bažnyčioje buvo krata Bolševikai ieškojo ginklų, atsišaukimų, rašymo ir spausdinimo priemonių. Bolševikai stengėsi, kad tautinė šventė būtų nešvenčiama, kad nepasirodytų kokių atsišaukimų.

(pabaiga iš 2 pusl.)

Pagal partijos nurodymus Lietuvoje buvę žymiai padidinti kukurūzų pasėlių plotai, pirmą kartą plačiai auginami cukriaiai runkeliai pašarui. Čia ir vėl partija Lietuvoje prisipažino esanti kalta, nes... tai, pasak Sniečkaus, buvę pernelyg nedrąsūs žingsniai žalieninei sistemai likviduoti.

Lietuvos mokslininkai, žemės ūkio specialistai, Sniečkaus nuomone, buvo Chruščiovo sausio 12 d. Minske ne tik aštriai, bet ir teisingai sukritikuoti. Tie mokslininkai, specialistai, pasirodo, klydę ir tik visų sričių specialistas N. Chruščiovas jiems išaiškines, kaip esanti ydinga toji žalieninė sistema. Toje kalboje Chruščiovas buvo perskaitęs Lietuvos Žemdirbystės Instituto mokslininkų grupės 1961 m. lapkričio mėn. paruoštą kolektyvinį pareiškimą. Be kitų, jį buvo pasirašę instituto direktorius Vasinauskas, jo pavaduotojas Černiauskas, Šabanavičius ir kt. Tie žemės ūkio specialistai teigė, kad pieno ūkyje žolės vaidina ir turi vaidinti pirmąją vaidmenį, pirmiausia todėl, kad galvijų organizmas prisitaikęs maitintis žole. Minsko kalboje per tą patį Sniečkų Chruščiovas patarė lietuviams mokslininkams apsilankyti fermose ir sužinoti, ar karvės balsuos už žalieninę sistemą ar už kaupiamuosius. Po šitokio argumento, suprantama, lietuvių mokslininkai turėję pripažinti Chruščiovui teisą.

Dabar tik ir skamba šūkių: į kovą už kaupiamąsias kultūras! Jei taip energingai šalinami žalieninės sistemos «žalgieji padariniai», tai Sniečkui jau teko girtis, kad šiais metais kolchozuose ir sovchozuose pieno gamyba turėsianti padidėti, bet... negalutinais duomenimis — 20% Lietuvos komunistai, anot Sniečkaus, pasiryžę dirbti tokiais tempais, kad 1964-65 m. būtų pagaminta kiekvienam šimtui

ha ariamos žemės po 75 cent. mėsos (Sniečkaus pran. 1961 m. «Tiesoje» 1960 m. buvo 82c.)

Visais būdais siekiant išbristi iš nesėkmės gyvulininkystėje, Lietuvoje vis eksperimentuojama pertvarkant pasėlių plotus. Pagal Sniečkaus paskelbtus negalutinius duomenis, grūdinės kultūros šiemet sudarys 45% ariamos žemės (pernai buvo 40%), kaupiamųjų pasėlių sudarys maždaug 18,2%. Žinoma, to dar maža tai dar neatitinka visiems poreikiams (ir partijos reikalavimams... — E) todėl lauktina ir naujų kaitaliojimų.

Daromi eksperimentai, bet trūksta priemonių. Tas pats Sniečkus turėjo savo kalboje Maskvoje pripažinti, kad per maža ligšiol dėmesio skirta žemės ūkio technikai. Štai, trūksta mašinų reikalingų cukriniams runkeliams auginti, per maža mašinų kukurūzams sėti ir jų derliui nuimti, per menkos bulvių sodinimo ir kulsimo mašinos, trūksta mašinų trąšoms pakrauti, transportuoti, barstyti.

Savo kalboje Sniečkus dar išskėlė mokslinio tyrimo institutų reikšmę, tų institutų, kurių atstovų, kaip Vasinausko ir kitų nuomonę, pasirodo, ne reikšminga. Partinis vyr. varovas turėjo pripažinti, kad kiek pagerintas darbas ir kadrų srityje, esą, dabar Lietuvos žemės ūkyje dirba per 7000 specialistų, ba gusių aukštąjį ir vidurinį specialų mokslą (o kiek jų dirba be jokio pasiruošimo? — E). Partija, girdi, visa darysianti kad būtų išpildyti partijos reikalavimai, o tikrovėje jos dėka... ūkis reikiamai nesivysto visoje Sovietų Sąjungoje ir jis vargiai pakils ir Lietuvoje.

Elta

nebūtų iškeltos tautinės vėliavos. Tą pačią dieną prieš šventę Tadas buvo šaukiamas į NKVD, bet nenuvyko. Tą dieną jis laukė parapiją. Milicija keletą kartų buvo atvykusi jo ieškoti, o vakare praėjęs, jog, kad ir vėliausia naktį grįžęs, kunigas prisistačius į miliciją. Tačiau klebonijos gyventojai vėlą grįžusiam kunigui nieko nesakė. Tik rytą kunigas apie tai sužinojo, bet į miliciją nevyko, o vėl išvažiavo lankyti parapijos.

Eidamas gatve, Tadas galvojo, ką šandie turės aptarti. Jau temo. Žmonių gatvėse buvo nemaža «Gimnazistų» eka nepažino, niekas nė dėmesio į jį nekreipė. Juk tokių šimtai mieste marširuoję. Perėjęs tiltą, Tadas pamato ateinantį Vaclovą. Tačiau Vaclovas ne vienas. Jį lydi tulas jaunas vyrukas. Tadas nutaria jų netrukdyti, praeiti pro

šalį. Kas gali žinoti, gal kokiu svarbiu reikalu jie turi. Gal nėra reikalo šiam vyrui rodytis.

Jau buvo Tadas bepraieinas, lyg nepastebėtas, bet va lovas sutaukė:

— Palauk! Kur gi? Juk vie nas kito ieškom.

— Nenorėjau jums trukdyti.

— Niekas.

— Atsiprašau — taria jaunuolis, — aš dabar jau galiu eiti.

— Sudiev! Dėkui, — taria Vaclovas.

— Sudiev, Broniau, — taria ir Tadas, nes Tadas šį vyruką taip pat gerai pažino.

— Žinai ką? — pradeda Vaclovas, kai abu kunigai pasuko tilto link, — einant Rožių gatve, prieina štai Bronius ir sako: «Kunige, pasisaugok, nes visą laiką čia gatvėje jus seka du žydai enkavedistai: sekiai. Aš juos ži-

nau. Būk atsargus». Įspėjimu. Tada reikia patikėti. Juk Bronių pažįsti. Tai geras vyras. Jis buvo mūsų ramuvietis.

— Matai, jau seka, — gyvai taria Tadas. — Tai naujiena. Tai ne nuo šiandien. Jie seka mūsų kiekvieną žingsnį, lyg kad mes būtum didžiausi prasikaltėliai. Neimkim į galvą, Vaclovai. Einam pas mus!

— Kunigas ir yra didžiausias jų priešas. Juk religija «liaudies», atseit jų, baisiausias priešas. Už tat religiją, kunigus jie pirniausia ir puola, — dėstė Vaclovas jau žengiant į kleboniją.

Ant laiptų susitiko geras simpatiškas senukas klebonas. Jis ištiesė svečiui Vaclovui ranką ir norėjo paduoti ranką ir Tadiui, manydamas, kad tai koks nepažįstamas.

— Sveikinu, sveikinu, kle-

bone, — linksmu balsu tarė Tadas.

— Ach, šelmi! Nepažinau, maniau, kad svečias. Ir sakyk tu man, — stebėjosi gerasis klebonas, — juk tu visiškai nepanašus. Tikras gimnazistas.

— Dabar reikia viskuo būti. Juk visur seka.

— Žinoma, jūs jauni. Man tai taip jau nebepasisektų. Prašau pas mane čia į valgomąjį.

— Girdėjau, — kreipėsi Vaclovas. — Jūs žadate vykti į Meškius, į Balčio primicijas. Ir aš norėčiau. Gal galėtumėte mane nuvežti?

— Gerai, gerai. Žinau, pamokslausi primicijose. Būk at sargus dabar su žodžiais. Prie kiekvieno kimba. Reikia džiaugtis, jog šiais persekiojimo laikais atsiranda naujų pasi šventėlių Kristaus apaštalu tarnybai.

mu ir greitumu bėgime. Nežiūrint to, žmogus ne tik apvaldo gyvulių pasaulį, bet pasigaminęs «prašmatnes» mašinas, skraido apie 30.000 km į valandą erdvėse.

Beždžioniškoji žmogaus kilmė savotiškai darosi įdomi, gyvenant didžiuliam Brazilijos krašte. Čia neižengiamose miškuose gausu įvairių rūšių beždžionių, kurios savo fizine išvaizda kartais būna panašios į nuskurdusius ir apsilaidusius Adomo ir Ievos vaikus. Beždžionės yra šiltųjų kraštų žinduolių rūšis, būdinga tuo, kad kaikurie jai priklausa gyvuliai neturi uodegos ir šiek tiek panašūs į žmogų. Nors fiziologijos atžvilgiu kaikurie žmogaus ir beždžionės, betgi kiti mano, kad tas panašumas yra daug aprėžtesnis, negu skelbiama. Ypač dideli skirtumai yra pas tebeti galūnių ir kūno dalių dydžiuose. Pvz. beždžionės «rankų» ir kojų santykius yra priešingas žmogaus rankų ir kojų dydžių santykiui; šio gyvio žandikaulis taip pat gana skirtingos išvaizdos (daug stautesnis, negu žmogaus), kaukolė yra daug didesnė ir labai nelygi; dantys didesni ir kitaip sutvarkyti; skirtingas nugarkaulio išlenkimas, padėdas žmogui stovimą poziciją turėti; smegenys daug mažesni, negu žmogaus, ir turi mažiau vingių.

Kaikurie mokslininkai manė, kad beždžionė turi daug panašumo į žmogų ir psichiškai, ir dėl to jomis naudojosi žmogaus ir gyvulio lyginamosioms studijoms. Eksperimentiniai tyrimai parodė, kad šie gyvuliai yra daug gudresni už kitus žinduolius ir kad jie gali daug geriau ir greičiau išmokyti kaikuriuos sudėtingus judesius ir prisitaikinti prie komplikuočių sąlygų.

(B. D.)

Elgetos Giesmė

Kaip gluosnis žemei atiduoda
iš saulės skolintus lapus,
Taip tu nulikytą aruodą
Dalyti ryžkis bent perpus..

Nenuvokus šykštuolio delnas,
Jis nenujaučia širdimi,
Kad ir dalybos — tikras pelnas,
Nes duodamas, tu daug imi...

Nes bėręs broliams bent po sauja,
Neužsigniauždamas riekės,
Tu sau užsėsi auką naują
Kur žiupsnį pėdas atmokės..

Dr. Ant Dainavietis

Ar žmogus yra Beždžionės Palikuonis?

«Kas yra žmogus, kad tu jį atsimeni, ir kas yra žmonių sūnus, kad tu jį akštini?» (Ps. 8,5). Mums labai svarbu pažinti supančią mus aplinką, artimesnę ir tolimesnę, savą ir svetimą, mielą ir nemaloną. Naudinga išstudijuoti savosios gimtosios šalies ir kitų kraštų miškus, jūras, upes, ežerus, paminklus, augalus, paukščius, žvėris ir žvėrelius. Pareiga yra branginti tėvų palikimą, senas, palaimingas, gražias lietuviškas tradicijas brolių artojų lietuvišką šnektą, brolių sodybas, piliakalnius bei milžinų kapus.

Bet už vis svarbiausia yra pažinti pačius save. Iš kur žmogus ateina ir kas jis yra, ir šiandien yra aktualus klausimas. Nors materializmas, marksizmas tikrų mokslininkų yra laikomas pasenusiu, tačiau yra bolševistinių ateistinių valdžių organizacijų ir paskirų «išminčių» kurie e-atsisako darvinizmo teorijos, kalbėdami apie žmogaus kil-

mę. Ateizmo — bolševizmo nenustami apaštalai tiesiog jėga verčia, kad tokios jų «išganingos» pažiūros būtų ne tik skelbiamos, bet ir įgyvendinamos.

Čia yra naudinga paminėti kaikuriuos gyvulių ir žmogaus savitumus. Žmogus savo kūno atžvilgiu yra saistomas tų pačių įstatymų, kaip ir stuburiniai gyviai. Nors žmogaus kūno savybės apskritai paėmus yra panašios su stuburiniaus gyvuliais, bet taip pat galima pastebėti ir nemažą skirtingumą. Pas gyvulius kaikurios kūno dalys taip išlavintos, kad jie galėtų išsilaikyti, laimėtu kovą už būvį. Šiuo atžvilgiu kaikurie gyvuliai net viršija žmogaus kūno galias. Žmogus nepasizymi ypatingu fiziniu didumu, prieš didžiuosius dramblius jis yra tik liliputas; regėjimas, girdėjimas, jutimas pas visą eilę gyvių daug stipresnis, negu pas žmogų. Jis negali prilygti daugeliui gyvulių savo fizine jėga, elastišku

— Idea'istų visada buvo ir bus, — įsiterpė Tadas.

— Dėkui Dievui. Bet kas žino, ko mes sulauksim...

— Bolševikus išvysim, klebone Tėvynė turi būti laisva, — šoko Vaclovas.

— Na, na. Nebūkit tokie karšti. Dievo valia. Pasitikėti turime.

— Bet atsiprašom. Mes ne norim jūsų trukdyti. Mes norim dar pasivaikščioti.

Jaunieji kunigai atsiveikina. Gerasis klebonas akimis palydi juos laiptais ir susimąsto: jaunimas... Bet dabar tokių reikia. Vargšė Tėvynė... Kenčianti Bažnyčia...

— Kur eisim, Vaciau? — klausia Tadas, eidamas pro klebonijos duris.

— Vistiek. Einam pas mane.

— Gerai. Į pakraščius mėtytis nėra ko.

(B. D.)

Alfonsas Grauslys

Ar Laimė ia Galima?

LAIMĖS sąvoka yra daugia reikšmė. Beveik kiekvienas laimę savaip supranta. Kas vienam atrodo laimė, kitam gali taip neatrodyti. O ir tas pats žmogus įvairiais laimę gali kitaip įsivaizduoti. Galima tik prisiminti vieną ištraukėlę iš vokiečių rašytojo Goethe's pasikalbėjimų su Eckermanu, kur rašytojas pasisako, kad savo 75 metų gyvenime nėra turėjęs nė keturių savaitių pilnos laimės. Tačiau tuo pačiu metu, kalbėdamasis su kitu, jis pasisakė, kad jau čiasi laimingas ir norėtų iš naujo pergyventi savo praėjusį gyvenimą. Vienaip ar kitaip kalbėdamas, rašytojas sau neprieštaravo, bet vienu ir kitu atveju jis suprato laimę skirtinga prasme. Tad yra daug įvairių laimės supratimų, ir net tas pats žmogus tuo pačiu metu gali būti vienu atžvilgiu laimingas, o kitu ne. Kitaip sakant, labai dažnai ir laimingas žmogus džiaugiasi tik daline laime. Tad kas yra laimė žmonių su pratimu?

LAIMĖS APTARIMAI

Daugumas eilinių žmonių dažniausiai galvoja, kad laimingas yra tas, kuris turi daug visokių medžiaginių gėrybių ir gali jomis naudotis. Bet yra ir tokių, kurie tvirtina, kad laimė glūdi ne tų gėrybių kėkyje, bet pasitenkinime tuo, ką turi. Reiškia, vieni laimę supranta grynai medžiaginiai, o kiti daugiau dvasiniai. Pirmieji tariasi objektyviai laimę grindžiant, nes turtas, sveikata, pasisėkimas, laiminga meilė — tai daugiau ar mažiau apčiuopiamos gėrybės. Antrieji, kad ir nieko, kas čia suminėta, neturėdami gali jaustis laimingi, nes jie visa to nėra negeidžia, jie net peikia tuos, gėrybėmis pertekusius, nurodant, kad tarp jų būna nusivylimų, savizudybių, kad tos gėrybės yra nepastovios, todėl ir jomis paremta laimė yra trapi. Štai kodėl, anot jų, jau senovės romėnų išminčiai rašė, kad išmintingas žmogus prie nieko neprisiriša, kas yra panašu į molinius indus ar siktines taures (Epiktetas), nes prisirišti prie tokių dalykų yra tas pat, ką bandyti pamilti pralenkti ir antį žvirblį (Marcus Aurelius).

Kiti sako, kad laimingas yra visada patenkintas. Tačiau

atrodo, kad bet koks pasitenkinimas dar nėra laimė. Pavyzdžiui, yra idiotų, kurie nuolat linksmi, daug juokiasi niekuo nesirūpina, o tačiau jų laimingais vadinti nenorėtume ir tokios «laimės» sau netrokštume. Tokia laimė yra pagrįsta iliuzija, apsigavimu, savo tikro stovio nepažinimu. Tikrai laimei reikia ne bet kokio, o išmintingai pagrįsto ir pastovaus pasitenkinimo.

Dar kiti tvirtina, kad laimingas yra tas, kurs turi daug malonumų. Dažniausiai čia galvojama apie kūniškus malonumus. Bet negalima pamiršti tos gyvenimiškos tiesos, kad nuolatiniai malonumai nusiobsta ir kartais net pasibaurėjimą sukelia, virstdami nemalonumais. Norint malonumą pajusti, reikia pertraukų. Reikia net skausmo, nes; anot vieno savotiško posakio, reikia visada ko nors trokšti, kad savo laimėje netaptum nelaimingu. Kitaip sakant, reikia trūkumų ir kančios, nes vien «malonumai — tai kvailųjų laimė» (prancūzų posakis). Malonumai, lepidami žmogų, demoralizuoja jo charakterį ir valią. Pravartu prisiminti ir tuos išmintinguosius, kurie nujaučia ir supranta, kad negali būti kalbos apie laimę, jei žmogus neturi priemonių neišvengiamos kančios kartumą pasaldinti, ją nuskaidrinti ir pavertti džiaugsmo sąlyga. Vienas tokių išmintingųjų laimę aptardamas, galėjo taip pasakyti: «Mano gyvenime netrūko nieko, kas priklauso prie laimingo gyvenimo sąvokos, netrūko net kančios» (Lavedan). Tai gal tikrai laimingas tegali justis tas, kuris savo laimės negrindžia išorine laime. Šitaip laimingi jautėsi senovės indų išminčiai, sakdami: «Kaip laimingai gyvename, kurie nieko savo neturime».

Išoriniuose dalykuose laimės ieško tik grynai gamtiniai jaučiai, negilūs ir paviršutiniški žmonės. Jiems net neateina į galvą, kad laimės galima ir reikia ieškoti dvasinių vertybių laukuose. To nepatyrę, jie visai nenujaučia tos laimės galimybių, kuri grindžiama antgamtinio gyvenimo turtais. Šiame straipsnyje prie tų gilesnių tikrosios laimės šaltinių nenustodami, norime paminėti tik du didžiuosius krikščionybės šu-

Kotryna Grigaitytė

Širdis Pergamente

Nei žygių didelių,
anei darbų —
su kraiteliu mažu
pirmyn skubu.
Kai pažvelgiu atgal
liuliuoja pievos margos,
o pasitiks, o gal,
prie vartų juodas vargas:
apdriskęs ir baises
kalens dantim,
prie kojų hienos staugs:
suplėšyti, atimti!
Ogi kraitely tam
maža maža širdis,
pergamente baltam
skaisčiai krauju sušvis.

Nei žygių didelių,
anei darbų.
Pergamente baltam
dainon posmus renku.

I Vienuoliktus Veiklos Metus.

Praėjusį šeštadienį gražus būrys jaunimo susirinko vakarinėms pamaldoms. Ateitininkai šventė savo veiklos dešimtmetį. Pamaldas atlaikė Dvasios Vadas kun. J. Šeškevičius. Po pamaldų gimnazijos salėje buvo vaišės. Vaišės buvo pradėtos bendra sta-

lus, šv. Augustiną ir šv. Tomą Akvinietį, kurie siūlė savo gyvenimo laimę remti dvasinėmis vertybėmis. Šv. Augustinas labai gyvenimiškai aptaria laimę, sakdamas, kad laimingas yra tas, kuris, turi tai, ko nori, o nenori nieko pikta. Šiame trumpame laimės aptarime glūdi labai gili mintis: šventasis siūlo išbraukti iš savo gyvenimo nuodėmę, didžiausią visų nelaimių šaltinį, ir tokiu būdu gyvenimą nuskaidrinti. Tokio laimės aptarimo išmintį patvirtina ir kiti šventieji, kurie tik vieni tikrąja prasme yra laimingi, o ypač dėl to, kad labiausiai kovojo su nuodėme. Šv. Tomas, pabrėždamas, kad žmogus savo prigimtimi taip stipriai ilgisi laimės, kad net negali nenorėti būti laimingas, tos laimės pagrindą laiko Dievą, į kurį artėdami protu per pažinimą ir valią per meilę bei šventumą, artėjame į laimę, nutildydami savo giliausią jos ilgesį.

(B, D)

lo malda. Stalo šeimininkas buvo Algimantas Žibas. Kalbėjo moksleivių ateitininkų S. Paulyje steigėjas kun. prel. P. Ragažinskas, ir Lietuvių Jėzuitų Provinijolas T. Bruno Markaitis S.J. iš Amerikos. Pirmininkaujantis svečių pristatė pažymėdamas, kad mūsų jaunimas gieda jo parašytas Mišias.

Buvo pagerbti buvusieji kuopos pirmininkai, jiems įteikiant p. Magdalenos Vinkšnaitienės juostose įjautus ateitininkų ženklukus. Kuopos steigėjui ir dviem labiausiai pasižymėjusioms narėms sekretorėms buvo įteikta «Ateitininkų Vadovas». Praėjusių metų Valdybos Pirmininkas Romas Dovydaitis pristatė aujai išrinktą valdybą, kurios pirmininku yra Kazimieras Miliauskas. Galiausiai visiems buvo paskaityti linksmo žanro jubiliejiniai linkėjimai. Vakarėnė praėjo gražioje nuotaikoje. Prie stalų buvo pasigesta daugelio tėvų. O juk tiktų, kad šventės proga tėvai rastų laiko pabūti kartu su savo vaikais.

Sekmadieninė programa buvo pradėta jaunimo namų kerstinio akmeus pašventinimu. (Jaunimo namų idėja gimė prieš keletą metų ateitininkų eilėse). Šventinimo iškilmes atliko ir atitinkamą žodį pasakė senatorius Padre Calazans

Po šventinimo iškilmių salėje prasidėjo iškilmingas posėdis, kurį atidarė ateitininkų pirmininkas Kazimieras Miliauskas. Pirmininkas priminė visus pirmam susirinkime dalyvavusius ir pakvietė sugiedoti atkū himną. Posėdžiui praversti buvo pakviestas Augustas Zaluba, sekretoriauti Silvija Boguslauskaitė. Keturi jaunučiai, 10 moksleivių ir vienas Studentas davė ateitininkų pasižadėjimą. Ženklukus jaunučiams prisegti buvo pakviesta I. Šimonytė ir nijolė Vinkšnaitytė, moksleiviams p. M. Vinkšnaitienė (ta proga jai buvo įteikta kukli dovanėlė dėkingumo ženklui už nuosirdžią ir nuolatinę talką moksleiviams) ir Vladas Steponaitis. Reikia džiaugtis, kad organizuoto jaunimo eilės auga. Sekančiu programos punktu buvo p. Vladas Steponaičio minėjimui pritaikyta paskaita, kurioje jis peržvelgė priežastis iššaukusias ateitininkus gyvenimui, panašius į penkis principus, pavaizdavo prie ko bedievis kos pasaulėžiūros nuveda per saulę ir paskatino jaunimą burtis į ateitininkų eiles.

Meninėje programoje jaunučiai parengti Julijos Kraujalytės padainavo «Štai atėjo», «Pempel», «Kukutį» ir «Ant kalno karklai siūbavo». Šią paskutinę inscenizovali, ir pašoko «Jovaro tiltą», kurį parengė Julija Tylaitė. Salę puošė graži progai pritaikyta tos pačios Tylaitės piešta dekoracija. (Moksleivių ateitininkų choras padainavo «Tylus vakaras», «Už Raseinių ant Dubysos», «Šeriau Zirgelį» ir «Plaukia Nemunėlis pamažu». Visas choras ir jų vadovė mokytoja Elvira Kilčiauskaitė buvo pasipuošę tautiniais rūbais. Šventiškai jie atrodė ne tik rūbais, bet ir išpildymo nuotaika. Albinas Seliokas padainavo solo ir kartu su Dovydaičiu ir Švitra trio. Programos pabaigoje buvo pašokta trys tautiniai šokiai: «Lenkių gėlis», «Kalvelis» ir «Malūnas». Žiūrovai greitai galėjo įsitikinti, kad vėl grįžo senas tautinių šokių mokytojas p. Julius Guiga. Šokiai buvo atlikti labai vikriai. Nežiūrint, kad šokėjai buvo pavargę publika privertė «Malūną» kartoti. Po viso dar sukėlė Ovaciją p. Guigai Programą pagerbė savo atsilankymu Padre Calazans

Taip atšventę sukaktį moksleiviai ateitininkai įžengė į vienuoliktuosius veiklos metus. Pastebėtina, kad naujoji šių

(pabaiga 6 pusl.)

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus, rubelius naujagimiams ir kit.
Rua Jundiapéba, 45, Fone : 63-4258 Vila Zelina (arti R. Ibitirama ir Av. Zelina).

Lietuvi
Klauskite ir remkite

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama kiekvieną sekmadienį, 14 val. per RADIO NOVE DE JULHO, trumpomis 31 metro bangomis.
Patarimus, aukas siusti šiuo adresu. Mons. P. Ražinskis, caixa Postal 4118. São Paulo.

MALONI ŽINIĄ LIETUVIAMS

LIETUVÉ ADVOKATÉ IRENE GRITÉNAS DUODA NEMO KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS
IRENE GRITÉNAS
Advogada

ESCRITÓRIO Praça da Sé, 323 - 10 - c/101/102 Fone 33-9951
RESIDENCIA Rua Coelho Neto, 281 Fone: 63 3697, V. Prudente

Escritório Contábil Vila Zelina S/C Ltda.

(REGISTRADO NO C.R.C.)

RAPIDEZ — HONESTIDADE — PREÇOS MODICOS

Horário: das 8 às 19 horas

Aberturas de firmas - Encerramentos de firmas - Transferências de firmas - Contratos na Junta Comercial - Distratos na Junta Comercial - Registros de firmas na Junta Comercial - Escritas com contabilidade em geral - Escritas fiscais em geral - Contratos de locações - Cartas de fiança - Seguros de fogo - Seguros de acidentes - Requerimentos em geral - Defesas e recursos

PRACA SÃO JOSÉ DOS CAMPOS, 8 - SALAS 1 E 2 - FONE: 63-6005 - VILA ZELINA - SÃO PAULO

Gera kokybę, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas, mandagus patarnavimas tikrai

ANTANO PAVILONIO**Manufatura de «Botões Estrela»**

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 116, caixa postal 4118 - Vila Zelina, Tel. 63-4130 São Paulo.
Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir mažesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir lietsargiams dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRÓN vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Casa Sprindys & Cia.

PRACA S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915
Geležies isdirbiniai ir dažai viskas elektros įrengimui namu reikmens ir zaislai, įvairiausios devanos visoms progoms.

ESCRITORIO CONTABIL**Nascimento****Irmãos Nascimento**

REG. C.R.C. SP. N.º 1.484

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas
Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-7140 - S. Paulo

ALEKSAS KALINAUSKĀS
Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:
R. Joaquim Piza, 204

Raštinė:
R. 15 de Novembro, 244
4.º - Sala 7 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

PRANAS & CIA. LTDA.

Madeiras em geral

SÉDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone: 52-0228
Enderêço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Municipio de Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA**“SOFIJA”**

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite -
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro

MŪSŲ LIETUVA GALIMA UŽSISAKYTI

Ir pr enumeratą apsimokėti pas šiuos asmenis:

Stasio Saldžio krautuvėje,
Rua Clemente Alvares, 137, Lapa.

Kun. J. Šeškevičius V. Zeli nos klebonijoje,

B. Šukevičius (spaustuvėje)
Av. Zelina, 515.

J. Baužys Rua Manaias, 21,
P.P. Remenčius, Praça Car los Gomes, 180 (prie Av. Li berdade),

J. Karpavičius, Av. S. João 233 (prieš centralinį paštą),

Juozas Matelionis, Rua Ia- tai, 26, Casa Verde,

Tėvą J. Bružiką S.J. prie S. Gonçalo bažnyčios, Pr. João Mendes,

K. Meškauską, Lapa, Rua Williams Speers; 700, arba Mašinarščio kursuose,

Andr. Pupienį, Rl Oratorio. 1224, Moca,

B. Tubelį ir Kučinską, Mo- nho Velho,

Stočkų Parquedas Nações.

«Mūsų Lietuvos» atstovė Rio de Janeiro yra p. Uršulė Gaulienė, Rua General Pedra 351.

SIUVĖJAS

POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua Inbagapi, 47 - V. Zelina (prasideda iš Av. Zelina, 595)

VIENTELAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMĀOS CARRIERI LTDA.

indoya vanduo yra gerai žinomas gėrimas kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 34-C TEL. 63-3285 VILA ALPINA

MŪSŲ Lietuva

AV ZELINA, 515 — CAIXA POSTAL, 4118 — SÃO PAULO

— Šio «M.L.» numerio Lei dėjai: ANTANAS ir ROMUALDAS GAULIAI iš RIO DE JANEIRO. Jiedu apsiėmė išleisti šiuo kartu vieną numerį, o vėliau tikisi dar vieną išleisti. Gražu, kai mūsų tautiečiai labai jautriai atsiliepia į lietuviškos spaudos palaikymą šiais sunkiais krizės laikais. Kad daugiau būtų tokių rėmėjų, kaip trys broliai Gauliai: Antanas, Romualdas ir Kazi mieras ir jų mamytė nenuilstama laikraščio platintoja Uršulė Gaulienė, kuri nors senutė, bet jau išilgai ir skersai išvaikščiojusi ne tik platumą Rio de Janeiro miestą, bet ir jo apylinkes platindama lietuvišką spaudą, tuomet «MŪSŲ LAIKRAŠTIS» ilgai gyvuoja. Tai mūsų pasididžiavimas tokiais Lietuvos patrijotais. Beabeje ir visais kitais, kurie iki šiol tapo leidėjais, rėmėjais, platintojais ir laikraščio laikytojais.

Broliai Antanas ir Romualdas Gauliai dirba kartu įsigydami Rio de Janeiro mieste Tipografiją ir Papelariją as Torres «A. Gaulia e Cia.» 1954 metais, liepos 17 dieną. Toj Papelarijoj as Torres, kuri raudasi Rua Riachuelo, 221, galima gauti įvairių rašomų dalykų ir popierių. Pasirinkti mas didžiausias ir kainos prieinamiausias.

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA ILGOMIS BANGOMIS

Lig šiol daug kas nusiskųs davo, kad transliuojama trumpomis bangomis radijo programa per Radio 9 de Julho sekmdieniais 14 val., São Paulyje yra sunkiai pagaunama. Toliau nuo miesto, už kelių dešėtkilometrų, jau visai tobulai girdėti. Jau senai buvo keliamas klausimas transliuoti lietuvišką programą ilgomis bangomis. Reikalas dėl įvairių aplinkybių nelengva buvo išspręsti.

Tačiau paskutinėmis dienos reikalas pavyko sutvarkyti. Ilgomis bangomis lietuviška programa bus transliuojama iš RADIO CLUBE DE SANTO ANDRĖ, sekmdieniais nuo 21 iki 21,30 val., (nuo devintos ligi pusiau dešimos valandos vakaro). Bangos ilgis — 1490 cicles.

Transliacijų pradžia bus balandžio mėn. 1 d. Kartu primename būsimiems radijo klausytojams, kad radijo stotčiai reikia mokėti lietuvišką radijo programą galės išsilaikyti tik klausytojams remiant.

Šia proga primename, kad programa sekmdieniais per Radio 9 de Julho nebus panaikinta. Paruošti dvi programos ir už jų transliaciją stotims apmokėti bus galima tik visiems klausytojams remiant.

Korespondencija ir radijui paramą siųsti šiuo adresu: Prel. P. Ragažinskas, caixa postal 4118, São Paulo.

— Šių metų kovo mėn. 24 d., Alto da Lapa, rua João Tibiriçã, 165, mirė vienintelis Petro Karalkevičiaus sūnus jaunuolis Česlovas. Jis buvo gimęs 1936 m. vasario 13 d. Sirgo labai trumpai. Mirė kraujo vėžiu, dideliame nuliūdime palikdamas savo tėvą Petrą ir pamotę Jadvygą, taip pat ir savo sužadėtinę Jadvygą Žavyzaitę, su kuria šiais metais gegužės mėn. rengėsi sudaryti šeimos židinį. Petro Karalkevičiaus namus apdengė didelis skausmas ir liūdesis.

Česlovas mirė pilnoje sąmonėje, prašydamas melstis už jį. Kovo 19 d. šv. Juozapo šventėje jis dideliu pamaldumu ir atsidavimu Dievo valiai išmisijon T. Jono Bružiko S.J. rankų priėmė paskutinius ligonio sakramentus. Tas pats misijonierius atvyko jį palaidoti ir Lapos bažnyčioje šeštadienį vakare 7 val. atlaikys už vėlionį septintos dienos po mirties šv. Mišias. Visi draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti.

JĖZUITŲ PROVINCIOLIO TĖVO BRUNO MARKAIČIO ŽODIS,

pasakytas per radiją kovo mėnesio 25 dieną

Mieli S. Paulo lietuviai ir lietuvės,

Nuo pat mažens daug girdėjau apie vieną didžiausių lietuvių kolonijų pasaulyje S. Paulo mieste, o dabar turiu retą ir labai mielą progą įviešėti jūsų tarpe ir, kaip tėvų jėzuitų vyresnysis Š ir P. Amerikoje, aplankyti lietuvių jėzuitus Brazilijoje ir Urugvajuje, kuriuos jūs gerai pažįstate

Ką tik atvykęs į Vila Zelina, prieš jūsų bažnyčią pamatčiau kryžių, kuris primena, kad jėzuitas Tėvas Kidykas čia davė misijas 1948 metais. Tėvas Bružikas čia pirmu kartu pasirodė 1951 metais, o paskiau jūsų tarpe dirbo šešetą kartų, apsistodamas pas jus po 5-7 mėnesius iš eilės. Čia darbuosi tėvai jėzuitai: Daugintis, Giedrys ir Venckus, o ypač Tėvas Mikalauskas, kurio kapas mums ir šiandien primena didelį jo pasišventimą savo pašaukimui ir didelį pasiaukojimą savo tautos žmonėms.

Nors ir trumpas mano viešėjimo laikas, bet jau spėjau patirti jūsų didelį vaišingumą, jau spėjau pamatyti gyvą lietuvišką dvasią ir mūsų tėvų tikėjimą, kurie reiškiasi per

Gilaus liūdesio valandoje
P. P. PETRUI ir JADVYGAI KORALKEVIČIAMS
mirus jų vieninteliui sūnui, reiškiamo gilia užuojauta.

Dr. J. Basanavičiaus vardo
m-los Globėjai.

Mirus A.ŲA.

ČESLOVUI KARALKEVIČIUI

Velionies tėvui Petrui ir visai Karalkevičių šeimai
reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Stasys Saldys ir šeima.

įvairias lietuviškas organizacijas ir draugijas, kurios gyvuoja jūsų tarpe.

Noriu jums visiems perduoti Čikagos lietuvių nuoširdžius sveikinimus ir palinkėti gražios ateities ir Dievo palaimos jums, jūsų kunigams, įvairių draugijų ir organizacijų pirmininkams ir nariams, ir visiems lietuviams bei lietuviškos visose kolonijose S. Paulo mieste, ypač Didžiai Gerbišiam Prelatui Ragažinskui, kurio rūpesčiu veikia ši radijo programa, ir kuris vadovauja lietuviams S. Paulo mieste jau 25 metai. Dar kartą dėkoju jums ir prašau, kad Visagalis Dievas visus jus laimintų.

— «M.L.» Leidėjų Komisijos pirm. misijon T. Jonas Bružikas S.J. gyvena už katedros prie São Gonçalo bažnyčios, praça João Mendes. Jį galima rasti namie daugiau siai iš ryto Skambinti telefonu 36-2628. Išėjimas iš R. Dr. Rodrigo 45

BRANGUS TAUTIETI, ATSIMINK, KAD SAVAITRAŠTIS «MŪSŲ LIETUVA» YRA VIENINTELIS LIETUVIŠKAS LAIKRAŠTIS BRAZILIJOJE. TAIP PAT ŽINOK, KAD JIS YRA TAVO IŠTIKIMAS DRAUGAS, PATARĖJAS IR GYNĖJAS. TO DĖL KIEKVIENAS SĄMONIN GAS LIETUVIS SKAITO, PLATINA IR PRENUMERUOJA «MŪSŲ LIETUVĄ».

Jonas Deveikis, už 1961 m. 1.000 cr. ir už 1962 m. 1.500 cr., Kūn Juozas Janilionis 2.000 cr., Antanas Gaulia 1.000 cr. už laikraštį ir 10.000 kartu su broliu Romualdu Gaulia leidėjai, Carlos Čepukas 1.500 cr., Ida Rutkauskas 700 cr., Romualdas Gaulia 700 cr., Uršulė Gaulienė 700 cr., Ona Šmeigytė skolos 200 cr.

— LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ DRAUGIJOS SUSI

PARDUODAMA KEPYKLA

Dėl išvažiavimo parduodama lietuviškos juodos duonos kepykla.

VILA ZELINA, Rua Tabaiaras nr. 326.

Vienybė — galybė, gražiai moko mūsų patarlė. Todėl Mieli Broliai ir Sesės Lietuviai būkime vieningi ir balsuokime už Adomą Kazakevičių — ADAMO KOZAKEVIČIŲ

— brasileiro, filho de Lituano.

Nascido em Ribeirão Preto Estado de S. Paulo na data de 29 de Julho de 1926.

Profissão: Tecnico Industrial.

Ocupação: Industrial.

Candidato a Deputado Estadual na chapa PTN.

RINKIMAS šį sekmadienį 4 val. po pietų Šv. Juozapo Mokymo cikle.

— STASYS LEŠKAUSKAS, 63 m amžiaus mirė 24 d. kovo mėn. Kieš iš Raudondvario. Palaidotas São Caetano kapuose. Septintos dienos mišios egzekvijos bus šį šeštą dieną 31 d. kovo Vila Zelino je 7 val.

Velionis nuliūdime paliko gimines, draugus, pažįstamus.

— Laškai: O. Masienei, A. Tatarunienei, J. Gudanavičiūnei, A. Navickiui, El. Mackevičiūnei, St. Paunksnienei, A. Lazdauskiui, K. Navickiūnei, J. Slavickiui, I. Kutkiūnei.

(pabaiga iš 4 pusl.)

metų valdyba yra sudaryta tik iš Brazilijoje gimusių lietuvių iš vienos pusės, tai gali kelti tam tikrą susirūpinimą, ar ne per anksti didelė dalis tremtinių vaikų išėjo į «žmones» ir paliko organizuoto jaunimo eiles, iš kitos pusės, tai yra šviesi viltis ateičiai. Nes iš tremties atvažiuavęs ankščiau ar vėliau taps senimu, o čia gimęs dar ilgiems metams gali pratęsti ateitininkų darbus.

— Naujoji ateitininkų valdyba pasiskirstė pareigomis: pirmininkas Kazimieras Mikalauskas, vicepirmininkai Julija Šimonytė ir Osvaldas Švitra, sekretorė Lucija Jodelytė, kasininkė Julija Jurgelevičiūtė, narys socialiniams reikalams Paulius Verbickas, parengimų vadovas Vincas Bilevičius.

— Šį sekmadienį 15 val. V. Zelinis Klebonijoje STUDENTŲ ATEITININKŲ SUSIRINKIMAS.

NEUŽMIRŠKITE SAVO LIETUVIŠKOS PAREIGOS, PAREMkite JAUNIMO NAMŲ STATYBĄ.

— Liet. Kat. Bendruomenės choras organizuoja trijų dienų išvažiavimą, pabaigoj birželio ir pradžioj liepos, į Rio de Janeiro ir jo apylinkes. Bus vykstama specialiais autobusais. Suinteresuotieji prašomi kreiptis į choro valdybos narius.

— Šį sekmadienį, 1 d. balandžio 21 val. pradėdama transliacija lietuviškos programos iš Santo André Radio Clube radio stoties, ilgomis 1490 kilocicles bangomis

— «MŪSŲ LIETUVOS» korespondentams, bendradarbiams Redakcija praneša ir prašo bet kokią laikraščio medžiagą įteikti redaktoriui Be redaktoriaus patikrinimo nei korespondencija nei straipsniai nebus renkami.

— B. L. Bendruomenės Tarbos komitijos pranešimas tilps sekančiame «M.L.» nr.

LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KALENDORIUS

Pirmą mėnesio sekmadienį: Parque das Nações 10 val. Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Bom Retire, 10 val. Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8 val.,

Moinho Velho 11 val.,

Lapa 16 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val.,

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama PIRMADIENIAIS nuo 20.15 val. iki 20.45 val.,

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS

TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val. Sekmdieniais 10,30 iki 11 val. 19, 25; 31 ir 196 metrų bangomis.

MADRIDO RADIJAS

Kasdien 21,30 iki 21,45 val. 25 ir 42 metrų bangomis. Programa pakartojama sekančią rytą 8,30 val. tomis pačiomis bangomis.

— NE ŽODŽIAIS, BET DARBAIS PAREMKIM LIETUVIŠKĄ JAUNIMĄ, AUKOKIME JAUNIMO NAMŲ STATYBĄ

— VILA ZELINOS LIETUVIŲ KUNIGŲ telefonas 63-5975